

רַבִּי חַיִּים מִבְּרִיסק

כָּל נִדְרֵי מַחֲכָה לְפִדְיוֹן שְׁבוּיִים

רַבִּי חַיִּים הֵלְוִי סוֹלוֹבֵיץ' יִק
הָיָה מְגִדוֹלֵי הַתּוֹרָה
בְּדוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים.

הוא נולד בִּוְלוֹז'יִן, וְכָבֵר
בְּגִיל עֶשְׂרִים וְשֶׁבַע הָיָה
רֹאשׁ יְשִׁיבָה!

עַד הַיּוֹם תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
בִּיִּשְׁבּוֹת לּוֹמְדִים אֶת 'דֶּרֶךְ
הַלִּימוּד שֶׁל בְּרִיסק'.

אָבֵל רַבִּי חַיִּים לֹא רַק לָמַד תּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה. הוּא הָיָה
רַב הָעִיר בְּרִיסקָה, וּבֵיתוֹ הָיָה פֶּתוּחַ תָּמִיד לְעֲנִיִּים וּלְמִסְכָּנִים.
כִּי לְלִמּוּד תּוֹרָה זֶה אוֹמֵר גַּם לַעֲשׂוֹת חֶסֶד וּלְאַהֲבָה כָּל יִהוּדִי!

פַּעַם אַחַת, הִגִּיעַ לַיֵּל יוֹם הַכַּפּוּרִים – הַלַּיְלָה הַקָּדוֹשׁ בְּיֹתֵר בַּשָּׁנָה.
כָּל הַיְּהוּדִים בָּעִיר הִתְאַסְּפוּ בְּבֵית הַכִּנּוּסֶת, עֲטוּפִים בְּטִלְיֹת.
הַלֵּב שֶׁל כּוֹלָם פָּעַם מִהִתְרַגְּשׁוֹת וּמֵאַהֲבַת ה'.

שׁוֹר הַתּוֹרָה, רַבִּי חַיִּים, עָמַד
בְּמִקְוָמוֹ, מְחַכֶּה כָּמוֹ כּוֹלָם.

עוֹד רָגַע יִפְתָּחוּ אֶת אֲרוֹן הַקּוֹדֶשׁ.

עוֹד רָגַע יִתְחִילוּ אֶת תְּפִלַּת "כָּל
כָּל נְדָרֵי" שְׁפֹתֶיךָ אֶת הַצּוֹם.

נְשַׁקֵּט קְדוֹשׁ הָיָה בְּאוֹלָם.

פְּתָאוּם – בְּשׁוֹרָה קָשָׁה
מְאֹד הִגִּיעָה לְבֵית הַכְּנֻסֹת!

הִתְקַבְּלָה הוֹדָעָה שְׁחִיבִים
לְאַסֹּף מִיד הָמוֹן כֶּסֶף.

לָמָּה? כִּי לְפָדוֹת יְהוּדִים
מִסְכָּנִים שֶׁנִּפְּלוּ בַּנֶּשֶׁבִי שֶׁל
שְׁלִטוֹן הַצָּר הָאֲכֻזִּי!

אם לא יִשְׁלְמוּ אֶת הַכֶּסֶף מִיָּד – הַיְּהוּדִים בְּכֹלֹא נִמְצְאִים בְּסִכְנַת חַיִּים!
מִצּוֹת 'פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים' הִיא מִצְוָה שֶׁל הַצִּלָּת נַפְשׁוֹת.

אֲבָל מָה עוֹשִׂים? עֲכָשְׁיוּ יוֹם כְּפוֹר! אָסוּר לָגַעַת בְּכֶסֶף!

כולם הסתכלו על רבי חיים. מָה יגיד שר התורה?
האם יתחילו את כל נדרי כַּרְגִיל?
רבי חיים ידע שֶהקדוש ברוך הוא צִיָּוָה עֲלֵינוּ לְשִׁמּוֹר עַל הַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל דָּבָר אַחֵר!

רַבִּי חַיִּים דָּפֶק עַל הַבִּימָה
וְאָמַר בְּקוֹל גָּדוֹל:
"אֲנִי מוֹרָה לֹא
לְהַתְחִיל אֶת הַתְּפִלָּה!
הַתְּפִלָּה! סִכָּנַת חַיִּים
אֶת הַכֹּל!"

אָנוּ נֶאֱסוֹף אֶת הַכֶּסֶף כָּאֵן
וְעַכְשָׁיו, מִיִּיד, בְּלִיל
בְּלִיל יוֹם הַכַּפּוּרִים!"

הציבור כולו שמע בקול הרב.
בליל יום הכפורים עצמו, במקום להתפלל – הם עשו מעשה של מסירות נפש.
כל אחד הביא כסף ותכשיטים כדי להציל את האחים שלהם!

הַכֶּסֶף
נֶאֱסַף מֵהָר
וְנִשְׁלַח מִיָּד
לְשִׁטּוֹנוֹת.

הַיְּהוּדִים
הַשְּׁבוּיִים נִיצְלוּ
וַיֵּצְאוּ לַחֹפֶשׁ!
מִמָּוֶשׁ נִסַּם מִשְׁמַיִם!

מִצֹּת פְּדִיּוֹן
שְׁבוּיִים הֶצִילָה
אֶת חַיֵּיהֶם.

רק אחרי שהכסף נאסף והיהודים היו בטוחים...
רק אז אמר רבי חיים: 'עכשיו אפשר להתחיל את כל נדרי!'
תפילת יום הכפורים באותה שנה עלתה ישר לכסא הכבוד!

הָאֶהְבָּה שֶׁל רַבִּי חַיִּים לְחַיִּים
שֶׁל יְהוּדֵי הָיְתָה יְדוּעָה תָמִיד.
גַּם כְּשֶׁאֲנָשִׁים חוֹלִים שָׁאָלוּ אֶ
אִם לָצוּם בְּיוֹם כְּפוּר, רַבִּי חַיִּים
חַיִּים כִּמְעַט תָּמִיד אָמַר:
"אַתֶּם חַיִּיבִים לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת
כְּדֵי לִהְיוֹת בְּרִיאִים!"

פַּעַם אָמְרוּ לוֹ: "רַבִּי, אַתָּה מֵקֵל בְּדִינִי הַצּוֹם וּמַסְכִּים שֶׁיֵּאָכְלוּ!"
עָנָה רַבִּי חַיִּים אֶת מִשְׁפָּטוֹ הַמְּפֹרָס:
"אֲנִי לֹא מֵקֵל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים... אֲנִי מַחְמִיר בְּפִיקוּחַ נַפְשִׁי!"

מָה אֲנִיחֵנוּ לומדים מֵשׁוּר הַתּוֹרָה?

נְשַׁמְצוֹת שֶׁל חֶסֶד, עֲזָרָה לַזּוּלָּת
וְהַצֵּלָת חַיִּים – הֵן הַדֶּרֶךְ הַכִּי
גְּדוֹלָה לַעֲבוֹד אֶת ה'!
מִי שֶׁגָּדוֹל בַּתּוֹרָה – גָּדוֹל גַּם
בְּחֶסֶד וּבְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל.